28.08.2013 г. / 18:27:57

Вяра

11.09 по еретическия, †29 август по православния календар (Строг пост) - Отсичане главата на свети Йоан Предтеча и Кръстител

Предание за отсичането на главата на светия пророк, предтеча и кръстител Господен Иоан

На свети Иоан, Предтечата на нашия Господ и Спасител Иисус Христос, подобавало да предвари както рождението на Господа, така и със смъртта си Неговата смърт. И както на земята той проповядвал за пришествието на Господа, като казвал: след мене иде по-силният от мене, така и на пребиваващите в ада души на светите праотци трябвало да възвести, че в света вече се е явил очакваният Месия. Подобно на нашия Господ Иисус Христос, Който пострадал заради греховете на човеците, и Неговият Предтеча загинал със страдалческа смърт поради беззаконието на Ирод. Това се случило така.

Ирод, наречен Антипа, бил зла издънка от зъл корен. Той бил син на по-стария Ирод, който избил витлеемските младенци, и властвал над Галилея. Отначало той се оженил за

дъщерята на Арета, аравийския цар, и живял с нея дълго време. Но после бил запленен от красотата на Иродиада, жената на брат му Филип, и се сближил с нея, защото тя благоволяла към похотта му. По искането на прелюбодейката той прогонил първата си законна жена и се оженил за братовата си жена, престъпвайки закона. Защото, дори ако брат му бе умрял, Ирод не можел да вземе неговата жена, тъй като от техния брак се родила дъщеря, а законът повелявал да се взема вдовицата на брата само тогава, когато починалият не е оставил деца*. Известно е, че Ирод отнел жената на брат си Филип още докато той бил жив, и така извършил голямо беззаконие, като хищник, прелюбодей и кръвосмесител.

И ревнителят на Божия закон, изобличителят на греховете на човеците и проповедникът на покаянието свети Иоан Кръстител не мълчал, а пред всички го изобличавал като прелюбодеец и грабител и му казвал: "*Не ти е позволено да водиш братовата си жена*" (Марк 6:17-18).

А Ирод не претърпял изобличението и заповядал да оковат свети Иоан и да го хвърлят в тъмница. Особено се гневяла против светеца Иродиада и силно желаела смъртта му, но не могла да го умъртви, понеже самият Ирод пазел затворника от злото намерение на жена си. Той почитал Иоан като праведен и свят мъж, преди го слушал с удоволствие и от послушание към него вършел много добри дела, и затова се страхувал да го предаде на смърт. Но Ирод се боял не толкова от Бога, колкото от хората, както казва евангелист Матей: "*И искаше да го убие, ала се боеше от народа, понеже го имаха за пророк*" (Мат. 14:5). Той се опасявал хората да не започнат бунт против него и не се осмелявал да предаде открито на смърт пророка и Кръстителя Господен, когото всички обичали и почитали, а го държал в тъмница, за да затвори незамлъкващите уста на своя изобличител.

Свети Иоан останал задълго в тъмницата. Учениците му се събирали при него и той често ги поучавал в добродетелен живот според закона Божий. Възвестявал им за вече дошлия в света Месия и както се разказва в Евангелието, ги пратил при Него: "*А Иоан, като чу в затвора за Христовите дела, прати двама свои ученици и Му каза: Ти ли си Оня, който има да дойде, или другиго да чакаме?*" (Мат. 11:2-3) Той ги изпратил да питат не защото самият не знаел това. И как би могъл да не знае Този, Когото сам кръстил и над Когото видял да слиза от небесата Светият Дух, за Когото чул да свидетелства и гласът на Отца и, накрая, той сам посочвал: "*Ето Агнецът Божий*" (Иоан. 1:36).

Иоан пратил учениците си при Господа, за да видят те с очите си славните Му чудеса и окончателно да се убедят в това, че Той, Иисус Христос, е дошъл да спаси човешкия род.

След време настъпил денят, в който Ирод имал обичая да празнува рождения си ден. Той събрал всички велможи, воеводи, стареи и тетраси (управители на области, бел.ред.) и устроил голямо пиршество (Марк. 6:21). На него дъщерята на Иродиада играла и с танца си много угодила на Ирод и сътрапезниците му. Подучена от жестоката си майка, тя поискала от него главата на свети Иоан Кръстител и получила искането, защото Ирод се заклел, че ще й даде всичко каквото поиска, дори и половината си царство. Окаяникът не пожелал да наруши клетвата си, не пожелал да огорчи мерзката майка на танцьорката, забравил за страха, поради който дотогава не се решавал да умъртви Иоан, забравил дори и за светия му живот и сякаш опил се с вино, се разпалил от намерението да пролее невинна кръв. Той веднага пратил палача в тъмницата, заповядал му да отсече главата на Кръстителя и да я донесе на блюдо.

Заради изобличението на беззаконното съжителство на Ирод

и Иродиада Христовият Предтеча бил посечен в тъмницата късно през нощта; защото евангелист Марко посочва, че мерзкото пиршество било вечерта: даде "*гощавка на своите велможи, воеводи и на стареите галилейски*" (Марк. 6:21, слав. превод). Гощавката продължила далеч след полунощ и когато всички се опили с вино и дълго се наслаждавали на танца на безсрамната девица, тогава било извършено това неправедно убийство. Главата на свети Иоан била донесена на блюдо на пиршеството и кръвта още капела от нея.

Според някои и след посичането главата изрекла същите изобличителни думи към Ирод: Не ти е позволено да водиш жената на Филипа, твоя брат. О, какъв голям страх обхванал всички седнали на трапеза, та когато видели обагрената с кръв човешка глава, носена като ястие на блюдо, да движи устни и да изрича тези слова. Но танцьорката я взела с дръзките си ръце и я отнесла на майка си. А Иродиада се посмяла и пробила с игла езика, който изобличавал беззаконията й. Тя не позволила да се погребе главата заедно с тялото, защото се страхувала, че ако тя бъде съединена с него, Иоан ще възкръсне и ще започне отново да изобличава нея и Ирод.

Учениците на светия Предтеча същата нощ взели тялото му от тъмницата и го погребали в Севастия. А главата на Кръстителя Иродиада заровила в двореца, при себе си, на едно безчестно и потайно място. Как светата глава била взета оттам, е описано във възпоменанието на двадесет и четвърти февруари (по православния календар - 09.03 по светския), когато се празнува намирането й.

След убийството на славния Предтеча и Кръстител Господен Иоан, окаяният Ирод извършил и друго, не по-малко злодеяние. Той се присмял на нашия Господ Иисус Христос по време на доброволното Му страдание за нас, както повествува свети евангелист Лука: "*Ирод с войниците си, като Го унизи и*

подигра, облече Го в светла дреха и Го изпрати назад при Пилата" (Лук. 23:11).

Но Божието отмъщение не закъсняло да се извърши над пророкоубиеца и поругателя на Христа. Кръвта на Иоан викала против него към Бога, както някога кръвта на Авел против Каин (Бит. 4:1-16), а също и другите беззакония на Ирод особено поругаването на Господа Иисуса Христа, му навлекли справедливото Божие наказание. И наистина, скоро той се лишил от царството и живота си заедно с Иродиада и нейната дъщеря. Отмъщавайки за безчестието и позора на дъщеря си, аравийският цар Арета събрал войска и тръгнал против него. Ирод направил същото. В разгорялата се битка войските на Арета победили и нанесли голямо поражение на Ирод: почти всичките му воини били избити, а той едва се спасил. След това римският кесар го лишил от властта и богатствата му и го пратил на заточение заедно с прелюбодейката и нейната дъщеря.

Първоначално те били изпратени в галския град Лион, а после в испанския град Илерда, където Ирод завършил живота си в лишения и бедствия. Но преди да умре, той видял смъртта на дъщеря си, която танцувала на гощавката. Това станало така. Веднъж през зимата тя пожелала да премине по някаква работа на другия бряг на река Сикорис. Когато вървяла, ледът се пропукал, тя паднала във водата и потънала до шия. По Божието правосъдие ледът я стиснал така, че тялото й останало във водата, а главата - над леда. И както някога играла с нозете си по земята, така и сега безпомощно се мятала във водата, сякаш че танцувала, увличана от бързото течение на реката. Никой не можел да й помогне и окаяната висяла в това положение, докато острият лед не прерязал шията и. Мерзкият й труп, отнесен от течението под леда, не бил намерен, а главата й била донесена на Ирод и Иродиада както някога главата на Предтечата, но отсечена не от меч, а

от леда. Така Божието правосъдие наказало танцьорката, която била виновна за отсичането на честната глава на свети Иоан.

След това загинал беззаконният убиец Ирод заедно с Иродиада: според преданието те били погълнати живи от земята.

А свети Иоан, както приживе, така и след кончината си бил Предтеча на Господа, защото предварил слизането Му в ада и възрадвал светите праотци, като благовестил явилия се в плът Бог. Заедно с тях той бил изведен от ада, разрушен чрез Възкресението Христово, и в Царството Небесно се сподобил с много венци като девственик, пустинножител, учител и проповедник на покаянието, като пророк, Предтеча, Кръстител и мъченик.

По неговите молитви да настави и нас на пътя на истинското покаяние и да ни сподоби с Царството Небесно Христос, нашият милосърден Господ и Бог, на Когото с Отца и Светия Дух вечно въздаваме слава. Амин.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

* Древният, наследен от предците обичай на иудеите е описан във Второзаконието:
"*Кога братя живеят наедно, и един от тях умре без син, жената на умрелия не бива да се омъжи за външен човек, но девер й трябва да влезе при нея, да я вземе за жена и да живее с нея, - и първородният, когото тя роди, да носи името на умрелия брат, за да не се затрие името му в Израиля. Ако пък той не поиска да вземе снаха си, снаха му да отиде при портите пред стареите и да каже: "девер ми*

не иска да въздигне името на брата си в Израиля, не ще да се ожени за мене"; тогава стареите на града му да го повикат и да го придумват, и ако той стане и каже: "не искам да я взема", нека снаха му дойде при него пред очите на стареите, да събуе обувката от ногата му, да го заплюе в лицето и каже: "тъй се постъпва с човек, който не съзижда дома на брата си (в Израиля)"; и ще му извадят име в Израиля: дом на събутия" (Втор. 25:5-10).
Този обичай на евреите, който води началото си преди времената на патриарх Иаков, е известен и при други източни народи, като например моавците, персите и др. Има различни мнения за неговия произход, но най-вероятно обяснението за него трябва да се търси в силното желание на източните народи да имат деца, за да увековечат рода и името си в потомството.

Тропарь Собору и Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 2

Па́мять пра́веднаго с похвала́ми,/ тебе́ же довле́ет свиде́тельство Госпо́дне, Предте́че:/ пока́зал бо ся еси́ вои́стину и проро́ков честне́йший,/ я́ко и в струя́х кресити́ти сподо́бился еси́ Пропове́даннаго. / Те́мже за и́стину постра́дав ра́дуяся,/ благовести́л еси́ и су́щим во а́де Бо́га я́вльшагося пло́тию,/ взе́млющаго грех ми́ра,// и подаю́щаго нам ве́лию ми́лость.

(Споменът за праведника е с похвали, за теб е достатъчно Господнето свидетелство, Предтече: наистина си бил най-честен сред пророците, защото си се сподобил да кръстиш в Иорданските води Проповядвания; радващ се да пострада за истината, си благовестил и на затворените в ада Бога, явил се в плът, взимащ греха на света и дарил ни велика милост.)

Кондак Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 5

Предте́чево сла́вное усекнове́ние,/ смотре́ние бысть не́кое Боже́ственное;/ да и су́щим во а́де Спа́сово пропове́сть прише́ствие. / Да рыда́ет у́бо Иродиа́,/ беззако́нное уби́йство испроси́вши:/ не зако́н бо Бо́жий, ни живы́й век возлюби́,// но притво́рный, привре́менный.

(Славното Предтечево посичане беше някакъв Божествен промисъл, за да се проповядва пришествието и на затворените в ада; да ридае Иродиада, поискала беззаконното убийство, тя не възлюби Божия закон и вечния живот, но временния и суетния.)

Ин кондак Усекновению главы Иоанна Предтечи

глас 4

И́род, Предте́че, беззако́нновав,/ жене́ подаде́ главу́ твою́ честну́ю,/ е́йже покланя́ющеся, весели́мся;/ Иродиа́ же пла́чет и рыда́ет,// и И́род, и пляса́вшая.

(Перевод: Ирод, совершая беззаконие, Предтеча, подал жене главу твою почитаемую, ей же поклоняясь, радуемся, Иродиада же плачет и рыдает, и Ирод с ней, и плясавшая (Саломея).)

Величание Иоанну Предтече на Усекновение главы

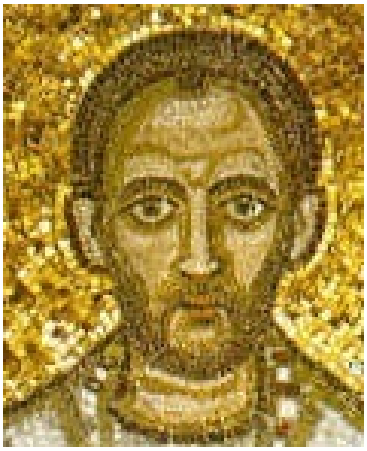
Велича́ем тя,/ Крести́телю Спа́сов Иоа́нне,/ и почита́ем вси/ честны́я твоея́ главы́// усекнове́ние.

Молитва Предтече и Крестителю Господню Иоанну

Крести́телю Христо́в, пропове́дниче покаа́ния, ка́ющагося не пре́зри мене́, но совокупля́яся с во́и Небе́сными, моли́ся ко Влады́це за мене́, недосто́йнаго, уны́лаго, немощна́го и

печа́льнаго, во мно́гия бе́ды впа́дшаго, утружде́ннаго бу́рными по́мыслы ума́ моего́. Аз бо есмь верте́п злых дел, отню́дь не име́яй конца́ грехо́вному обы́чаю, пригвожде́н бо есть ум мой земны́м вещем. Что сотворю́? Не вем. И к кому́ прибе́гну, да спасе́на бу́дет ду́ша моя́? То́кмо к тебе́, святы́й Иоа́нне, благода́ти тезоимени́те, я́ко тя пред Го́сподем по Богоро́дице вем бо́льша бы́ти рожде́нных всех, ты бо сподо́бился еси́ коснути́ся верху́ Царя́ Христа́, взе́млющаго грехи́ ми́ра, А́гнца Бо́жия. Его́же моли́ за гре́шную мою́ ду́шу, да поне́ отны́не, в пе́рвый на́десять час, понесу́ тяготу́ благу́ю и приму́ мзду с после́дними. Ей, Кресги́телю Христо́в, честны́й Предте́че, кра́йний Проро́че, пе́рвый во благода́ти му́ченице, по́стников и пусты́нников наста́вниче, чистоты́ учи́телю и бли́жний дру́же Христо́в! Тя молю́, к тебе́ прибега́ю: не отри́ни мене́ от твоего́ заступле́ния, но возста́ви мя, низве́рженнаго мно́гими грехи́. Обнови́ ду́шу мою́ пока́янием, я́ко вторы́м креще́нием, поне́же обоего́ нача́льник еси́: креще́нием омыва́яй прароди́тельный грех, пока́янием же очища́яй коего́ждо де́ло скве́рно. Очи́сти мя, греха́ми оскверне́ннаго, и пону́ди вни́ти, а́може ничто́же скве́рно вхо́дит, в Ца́рствие Небе́сное. Ами́нь.

Слово на свети Иоан Златоуст за деня на отсичането на главата на Светия Господен предтеча Иоан

Отново беснее Иродиада, отново се вълнува, играе и беззаконно иска от Ирод главата на Иоан Кръстител. Отново Иезавел (1) замисля да похити лозето Навутеево (2) и да прогони от планината свети Илия (3).

И не само аз изпитвам ужас от това, но мисля, че и всички вие (4), които сте чули гласа на Евангелието, ще се изумите заедно с мен на дръзновението на Иоан, на неразумието на Ирод и на звероподобното изстъпление на безбожните жени. Защото какво чуваме? - "*Сам Ирод бе проводил да хванат Иоана и го свърза в тъмницата*" (Марк. 6:17). За какво? - "*Зарад Иродиада, жена на брата му Филипа, понеже се бе оженил за нея*" (Пак там).

Кой с пълна мяра ще изобличи безумието Иродово, проявило се поради безмерното му женоугодие? Или кой ще опише нечуваната дързост на злите жени? Струва ми се, че в поднебесната няма такъв звяр, който да е подобен на злата жена (говоря сега само за злата, а не за добрата и целомъдрената, защото зная, че има много кротки и благонравни жени, за чийто добродетелен живот ще кажем после, за полза и подражание на добродетелните и за да възлюбим онова, което е добро и честно). Нито един звяр на света не прилича на злата жена. Кой е по-яростен от лъва сред четириногите? Никой. Кой е по-опасен от змията сред влечугите? Отново никой. Обаче и лъвът, и змията имат по-малко злоба от злата жена, както потвърждава и мъдрият Соломон: "*По-добре да живееш в пуста земя, нежели със свадлива и сърдита жена*" (Притч. 21:19; сравн. Сир. 25:18.). Нека не мисли някой, че пророкът е казал това, за да се надсмее над жената - и самите дела удостоверяват същото: лъвовете в ямата не докоснали Даниил, а Иезавел умъртвила праведния Навутей. Китът оставил невредим Иона в утробата си, а Далида свързала и остригала Самсон и го предала на другоплеменници. Змии, аспида и василиск се бояли от Иоан в пустинята, а Иродиада го посекла на гощавката. Врани хранили Илия на планината, а Иезавел искала да го убие, след като сторил благодеянието да низведе дъжд. Ето какво му казвала тя:

- Ако ти си Илия, аз съм Иезавел и нека боговете ми сторят каквото искат, и нещо повече да сторят, ако утре по това време не умъртвя твоята душа (Сравн. 3Царств. 19:2.).

Илия се побоял и си отишъл, за да спаси душата си. Скрил се в пустинята, вървял четиридесет дни и потърсил да умре, думайки:

- Господи Боже! Доста са за мене страданията, прибери душата ми, понеже аз не съм по-добър от отците си.

Горко ни! Пророк Илия се побоял от жена; побоял се от жена онзи, който носел в себе си вселенския дъжд над езичниците, който низвел от небето огън и с молитвата си вдигнал мъртвия. Да, наистина се побоял. Защото никоя злоба не може да бъде сравнена със злобата на злата жена. Думите ми потвърждава и Книгата Премъдрост на Иисуса, син Сирахов, като казва: "*няма глава по-отровна от змийна глава*" (Сир. 25:17, 15) и "може да се понесе... всяка злоба, само не женска злоба"!

О, зло дяволско и най-остро оръжие!

Още в най-древни времена дяволът чрез жена уязвил Адам в рая, чрез жена склонил кроткия Давид към измамното убийство на Урия, чрез жена тласнал към престъпление мъдрия Соломон и ослепил мъжествения Самсон, по женска вина умъртвил синовете на свещеника Илий, оковал в тъмница благородния Иосиф, предал на посичане Иоан - светилника на целия свят.

Пък и защо говоря за хора? По вина на жена дяволът и светци е отвръщал от добродетелите. Той, дяволът, чрез жена всички посича, всички убива, всички опорочава и унижава. Защото безсрамната жена никого не щади, не почита свещениците, не се свени от левита, не се срамува от пророка.

О, зло, по-лошо от всякое друго е злата жена! Ако е бедна, богатее със злобата си, ако има богатство, което да способства за лукавството й, това е двойно по-пагубно. Жената е нетърпеливо животно, неизлечим недъг, неукротим звяр. Виждал съм неукротими аспиди да бъдат укротени, лъвове, еднорози и мечки да бъдат опитомени; а злата жена, ако я изобличават, се гневи, и ако я увещават с ласка, се превъзнася. Ако мъжът й е облечен в началствена власт, тя денем и нощем го развращава с речите си и го подтиква към злодейство, както Иродиада Ирод; ако има беден мъж, подбужда го към гняв и бран. Ако е вдовица, самолично безчести всички, защото не обуздава езика си със страх Божий, не гледа бъдещия съд, не уповава на Господа, не пази закона на любовта. На злата жена нищо не й струва да предаде на смърт мъжа си. Защото жената на праведния Иов го съветвала да приеме смъртта, като похули Бога, и казвала:

- "Похули Бога и умри!" (Иов. 2:9)

О, лукав нрав! О, безчестно намерение! Иововата жена не проявила жалост, като виждала мъжа си да страда с цялото си същество от тежката болест и подобно на въглен да хвърля искри, когато цялото му тяло било покрито с язви и изяждано от червеи, не се склонила към милосърдие, като го гледала да се гърчи, да изпитва болка, да страда и да изпуска през болезнено отворени уста учестеното си дихание. Не се смекчило сърцето й, като видяла онзи, който някога ходел в царска порфира, да лежи гол на гноището. Не си спомнила предишното нежно съпружеско отношение, не си спомнила колко много слава и добрини получавала от него по-рано. Но какво рекла тя:

- "Похули Бога и умри!"

О, женска милост! О, средство за лекуване на скърбите! О, узаконяване на съпружеската любов! Нима мъжът ти някога

ти е казвал такива думи, докато си била болна? Нима не те е изцелявал от болестите с молитвите и с благите си дела? Нима не е достатъчно за него това временно наказание, че му изпросваш и вечно мъчение чрез похулване на Господа? Или не знаеш, че всеки грях ще се прости на човеците, а хулата - грехът против Духа Свети - няма да им се прости нито в този, нито в бъдещия живот (Мат. 12:31)?

Искаш ли да видиш друга жена, подобна на тази по своето лукавство? Виж Далида, която свързала силния Самсон и го предала на другоплеменници (Съд. 16:6). Тя предала на враговете съпруга си, когото обичала, галела и уверявала, че го обича повече от самата себе си. Този, когото обичала вчера, днес мами, когото вчера стопляла с целувки, днес с лукавство предава на смърт. Не е ли бил хубав? Но кой бил по-хубав от него, когато със седемте плетеници на главата си (Съд. 16:13, 14) явявал образа на седмосветлата благодат? Не е ли бил мъжествен? Но кой бил по-мъжествен от този, дето с ръцете си разкъсал страшния лъв по пътя си и с ослина челюст избил хиляда другоплеменници? Но може би той не бил добродетелен? Не, той бил добродетелен дотолкова, че когато веднъж усетил жажда, се помолил Бог да му прати вода, а от хвърлената мъртва челюст изтекла вода и той утолил жаждата си. Ето, този прекрасен, този мъжествен, този добродетелен мъж собствената му жена свързала като враг и предала в ръцете на неприятелите. Но по кой начин жена могла да победи толкова силен мъж? Поради присъщата на мъжете доброта, защото като го лишила нощем от тайната му сила, тя го свързала със здрави въжета. Затова и Божествената мъдрост ти повелява: "пред тая, която лежи на твоето лоно, пази се да отваряш твърде устата си" (Мих. 7:5).

Кажи ми кое животно може да замисли нещо подобно против сродния си мъжки пол? Коя змия ще пожелае да погуби съжителя си? Коя лъвица ще предаде на заколение своя лъв?

Виждаш, че справедливо говори Книгата на Премъдростта, като казва, че няма по-отровна от змийна глава и няма по-голяма злоба от женската (Сир. 25:17, 15)!

Ще кажа направо: който има зла жена, нека знае, че търпи възмездие за беззаконията си. За да не са без доказателство тези думи, чуй Премъдростта, която говори, че злата жена се праща на беззаконния мъж заради злите му дела (Сир. 25:22-29 и др).

Досега говорихме за злата жена и тук ще завършим тази реч. Подобава да споменем и добрите жени, особено заради тези, които присъстват тук.

Защо тези жени се наричат добри? Защото когато видят други да вършат богоугодни добродетели, се радват за тях като за свои, и трудовете им усвояват за себе си като награда за добродетелта.

Добродетелна и нещелюбива жена била сонамката, която изпросила съгласието на мъжа си и устроила за Елисей горница, та да си почива при нея (4Царств. 4:9, 10; сравн. Лук. 4:25, 26) - приготвила му легло, светилник и трапеза; постелята не останала непокрита, а била подобаващо уредена за пророка, в светилника винаги имало елей и на трапезата - храна.

Също така кой ще каже нещо лошо за бедната вдовица, която приела пророк Илия? Тя нямала много пари, но явила богатство на благоразположението. Нямала ни брашно, ни вино, нито нещо от земните предмети; нямала засято с пшеница поле, което да й носи хлебни класове, лозето не родило за нея грозде, а растенията - сладък плод. Как тогава е приемала и хранела пророка? Макар да нямала дори педя земя за обработване и лакът лозе, но винаги по жътва ходела по междата и приведена към земята събирала класовете,

изпаднали изпод сърповете на жътварите. По този начин всяка година се запасявала с необходимото количество храна. При нея дошъл Илия по време на глад, когато земята изсъхнала без дъжд, когато небето горяло, въздухът се нажежил и облаците се заключили, когато нямало ни трева, ни цвете, ни кълн на растение, нито дихание на влажен вятър, който да оросява и изправя стъблата на младите класове; когато реките пресъхнали, а напояващите ги извори изчезнали от зноя, и морето станало много солено, защото в него не се вливали пресни води, тъй като дъждът и реките секнали. Тогава дошъл Илия при бедната вдовица. Вие знаете как страда вдовицата и по време на добра реколта. Обаче пророкът оставил богатите, които имали обилни запаси от хляб, слязъл от планината и дошъл при нея. Но защо Илия, който със словото си низвеждал огън от небето, не си низвел и хляб? Може би не можел да стори това? Не, можел е, но не го е сторил. Защо? За да не лиши от плодовете на нищелюбието вдовицата и да увеличи с благословията си делвата с брашно и малкото дървено масло в гърнето. Защото пророкът дошъл не толкова да се нахрани, колкото да нахрани бедната и да яви скритата в сърцето й добродетел и благоразположение Така прави Бог: защото бидейки в състояние да нахрани всичките Си раби, които са с Него в света, Той иска подаяние, за да открие благоразположените сърца чрез делата на тяхното нищелюбие. И когато вече няма кой да нахрани Неговите раби, Той ги храни или чрез птиците, както Илия на планината, или чрез чуждоземен пророк, както Даниил в лъвовата яма, или чрез морски звяр, както Иона с кита, или Сам праща храна, както на нашите отци в пустинята, защото, когато нямали нищо за препитание, Той им пратил от небето мана и източил вода от камък. Но когато светиите Му живеят в света с другите хора, Бог въздържа десницата си, макар и да ги вижда скръбни; оставя ги, за да възнагради с благодат ония, които пожелаят да им сторят добро, за да получат чрез това

спасение мнозина.

И така, Илия отишъл при вдовицата, а тя нямала нищо, освен шепа брашно, което щяло да стигне само за един обяд на нея и на сина й:

Какво й казал пророкът?

- Дай ми малко вода в съд да пия.

Когато тя отишла да вземе, той викнал след нея:

- Донес ми в ръце и къс хляб.

Тя му отговорила, че няма нищо, но не скрила онова, което има, и казала:

- Жив ми Господ, Бог твой, нямам нищо печено, а имам само шепа брашно в делвата и малко дървено масло в гърнето.

Забележително е дори това, че въпреки тази оскъдица, тя не скрила малкото останала й храна. Колко са много днес онези, които притежават в излишък злато и сребро, а не дават на приятелите си, когато им поискат! Дори и тогава, когато ги молят с любов, те казват, че нямат нищо и не желаят да дават; но ако след дълги молби склонят да заемат на някого, искат разписка, по-твърда от желязо, и в присъствие на свидетели и поръчители свързват с подпис вземащата ръка. А тази вдовица и с дума не се отрекла от шепата брашно.

Какво й отговорил пророкът?

- Побързай и по-напред направи от това малка прясна пита за мене и ми донеси, а за себе си и сина си ще направиш после.

Това пророческо слово било изпитание - изпитание на сърцето, изпитание на благоразположението. Сърцето на блажената вдовица било като в клещи, недоумявайки кого да

предпочете - любовта към сина си или нищелюбието към пророка? И тя предпочела да обиди себе си и детето си, но да приеме пророка, понеже знаела, че "който приема пророка, в име на пророк, ще получи пророческа награда" (Мат. 10:41); и "който напои... само с чаша студена вода в име на ученик... няма да изгуби наградата си" (Мат. 10:42).

Но защо пророкът казал: "Побързай!" Нима бил толкова гладен, че се нуждаел от особеното усърдие на вдовицата? Не, в никой случай. Той тайнствено знаменувал с това, че благото дело трябва да се върши с усърдие и радост, а не с печал и тъга: "защото Бог люби оногова, който драговолно дава" (2Кор. 9:7.).

- Побързай и по-напред направи за мене, а после ще направиш за себе си и сина си.

"Побързай" - подобно на Авраам, който се затекъл при стадото си, когато при него дошли ангелите, и заклал телеца, за да посрещне Агнеца (Бит. 18:6); подобно на Сара, която побързала да замеси пресни пити, за да получи хляба, скрит на небесата.

"Побързай и постъпи така, както Авраам с жертвите към Бога; не първо на теб, а после на мене, както сторили Каин, Офни и Финеес, синовете на свещеника Илий, които унижавали Бога, вземайки за себе си част от даровете, донасяни на Него.

Вдовицата изпълнила с усърдие заповедта на пророка. А той, като взел малкото, но подаден с голямо усърдие хляб, вкусил от него и изпълнил с блага дома й, защото казал:

- Брашното в делвата няма да се свърши, и дървеното масло в гърнето няма да намалее до оня ден, в който Господ ще даде дъжд на земята.

Но защо до деня, когато Господ даде дъжд?

За да се покаже тайнствено, че ветхия закон свършва тогава, когато новата благодат се яви като дъжд от небето.

И наистина станало така, както казал пророкът.

Виждаш ли как добрите жени се сподобили с плодовете на нищелюбието? Защото благите трудове дават благи плодове и нетленния корен на целомъдрието.

Вие, жени, чухте за делата на злите и за добродетелта на добрите. Едните възлюбете, а от другите се отвръщайте, на едните подражавайте, а другите избягвайте, та като следвате пътя на благите жени, и вие да бъдете причислени към лика на светиите на Христа Иисуса, нашия Господ, на Когото подобава слава и царство во веки. Амин.

Св. Йоан Златоуст

(1) **Иезавел**, жената на израилския цар Ахав, се славела с крайното си нечестие и разпътен живот. Сляпо подчинявайки се на нейното влияние, Ахав надминал с беззаконието си всички свои предшественици и се отдал на най-срамно идолопоклонство. В Самария той построил храм на Ваал, насадил свещена дъбрава, позволил на Иезавел да издигне олтари на тирските и сидонските божества (3 Царств. 16:31-33). При Иезавел имало четиристотин лъжепророци, които се хранели от нейната трапеза (3 Царств. 18:19).

(2) **Навутей** бил благочестив израилтянин от град Изреел. Той не пожелал да продаде на Ахав лозето си, съседно на царския двор. Заради това по внушение на Иезавел бил публично оклеветен в богохулство и измяна и убит с камъни (по-подробно това е описано в 3 Царств., гл. 21).

(3) 3 Царств. 21:7. **Илия** - най-славният от старозаветните

пророци, страшен изобличител на нечестието и идолопоклонството по време на нечестивия израилски цар Ахав и жена му Иезавел.

(4) Проповедникът се обръща към слушателите (словото се е произнасяло в храма).

Акафист святому славному Пророку, Предтече и Крестителю Господню Иоанну

Кондак 1

Избра́нный от лет дре́вних быти Предте́чею и Кресги́телем Спаси́теля ми́ра Христа́ Бо́га, Иоа́нне богохва́льне, прославля́ю-ще просла́вльшаго тя Го́спода, похва́льная воспису́ем ти, я́ко бо́льшему всех рожде́нных жена́ми, во пло́ти А́нгелу, покая́ния пропове́днику; ты же, я́ко име́яй ве́лие дерзнове́ние ко Го́споду, от вся́ких бед свобожда́й и к покаянию воздвиза́й нас, любо́вию тебе́ зову́щих:

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресги́телю Госпо́день.

Икос 1

Архи́ангел Гаврии́л, предстоя́й пред Бо́гом, по́слан бысть ко иере́ю Заха́рии, егда́ той, служа́ по чи́ну чреды́ своея́, вни́де покади́ти в це́рковь Госпо́дню; и, предста́в одесну́ю олтаря́ кади́льнаго, благовествова́ше о твое́м рождестве́, вели́кий Иоа́нне, возвеща́я Заха́рии ра́дость и весе́лие, и я́ко мно́зи о рождестве́ твое́м возра́дуются. Сего́ ра́ди и мы, ди́вному о тебе́ Бо́жию благоволе́нию чудя́щеся и ра́дующеся, со благогове́нием в похвалу́ тебе́ вопие́м:

Ра́дуйся, Сове́та Бо́жия неизрече́ннаго таи́нниче; ра́дуйся, ди́внаго смотре́ния Его́ исполне́ние.

Ра́дуйся, пре́жде лет мно́гих проро́чеством Иса́ии проявле́нный; ра́дуйся, ве́стниче пред лице́м Госпо́дним, дре́вле проре́чённый.

Ра́дуйся, предназна́ченный быти вели́ким проро́ком Вы́шняго; ра́дуйся, по обетова́нию А́нгела рожде́нный.

Ра́дуйся, ещё во чре́ве ма́тере твоея́ Ду́ха Свята́го испо́лненный; ра́дуйся, пре́жде рождества́ твоего́ на вели́кое служе́ние освяще́нный.

Ра́дуйся, неплоду́ства роди́телей разреше́ние; ра́дуйся, иере́я Бо́жия ра́дость и весе́лие.

Ра́дуйся, дще́ре Аарóновы прозябе́ние; ра́дуйся, плод моли́твы Богодарова́нный.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресги́телю Госпо́день.

Кондак 2

Ви́дя Заха́рия я́вльшагося ему́ А́нгела, смути́ся, и страх нападе́ нань, и не ве́рова словесе́м благове́стия его́ о рождестве́ твое́м; егда́ же за неве́рие немото́ю свя́зан бысть, удивля́шеся пресла́вному чудеси́, всем се́рдцем вопия́ Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 2

Ра́зум неуразумева́емый разуме́ти и́щуще лю́дие, жду́ще Заха́рию, и чудя́хуся, уме́длившу ему́ в це́ркви; изше́дшу же ему́ и не могу́щу глаго́лати к ним, но то́кмо помава́ющу, разуме́ша вси, я́ко ви́дение ви́де в це́ркви. Мы же, прославля́юще ди́внаго Творца́ чуде́с, Бо́га, вопие́м тебе́ такова́я:

Ра́дуйся, благи́й вино́вниче безгла́сия о́тча; ра́дуйся, слез ма́тере твоея́ преме́не́ние на ра́дость.

Ра́дуйся, тоя́ поноше́ния в лю́дех отъя́тие; ра́дуйся, вели́кое ро́ждшим тя утеше́ние.

Ра́дуйся, я́ко в шесты́й ме́сяц о зача́тии твое́м Пресвята́я Де́ва Мари́я в Назаре́те от А́нгела извести́ся; ра́дуйся, я́ко о рождестве́ твое́м мно́зи возвесели́шася.

Ра́дуйся, я́ко и́мя благода́тное, от А́нгела наречё́нное, получи́вый; ра́дуйся, я́ко и́менем твои́м немотствова́ние отца́ твоего́ Заха́рии разреши́ся.

Ра́дуйся, я́ко и́мя Бо́жие о тебе́ отце́м твои́м благослови́ся; ра́дуйся, я́ко о чу́днем рождестве́ твое́м страх и удивле́ние в о́крест живу́щих яви́ся.

Ра́дуйся, я́ко по всей стране́ Иуде́йстей о ди́внем рождестве́ твое́м возвести́ся; ра́дуйся, я́ко тобо́ю спасе́ние мно́гим в ми́ре сем яви́ся.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресте́телю Госпо́день.

Кондак 3

Си́ла Вы́шняго разреши́ непло́дство заматоре́вшия во днех свои́х пра́ведныя Елисаве́ты: зача́т бо тя, сла́вный Предте́че Госпо́день, и тая́шеся ме́сяц пять, глаго́лющи: я́ко та́ко мне сотвори́ Госпо́дь во дни, в ня́же призре́ отъя́ти поноше́ние мое́ в челове́цех. Егда́ же прия́ Иму́щую во чре́ве Христа́, испо́лнися Ду́ха Свя́та и возопи́ гла́сом ве́лиим: «Отку́ду мне сие́, я́ко прии́де Ма́ти Го́спода моего́ ко мне!» С Не́юже ра́дующийся, взыва́ше Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 3

Име́яй предыти́ пред Го́сподем ду́хом и си́лою Илиино́ю, еще́ из чре́ва ма́тере твоея́ испо́лнился еси́ Ду́ха Свята́го, отону́дуже и Проро́к ди́вный показа́лся еси́, егда́ во утро́бе ма́-

тере твоея́ сый, взыгра́лся еси́ ра́дощами пришéствию Матери Госпóдней. Бóга бо позна́л еси́ носи́ма в ложесна́х Благода́тныя и Тогó ма́терним гла́сом проповéдал еси́: подоба́ше бо Божéственных вещéй пресла́вным быти нача́лом. Семý ýбо благоговéйно удивля́ющеся, с ра́достию тебé вопиéм:

Ра́дуйся, ещé во утрóбе ма́терней предпосла́вшаго тя Гóспода чýдным весéлием предъяви́вый; ра́дуйся, я́ко тебé ра́ди и матери твоéй Елисавéте воплощéние Христóво откры́ся.

Ра́дуйся, я́ко и та испóлнися Дýха Свя́та; ра́дуйся, я́ко и она́ преди́вная пророчица яви́ся.

Ра́дуйся, я́ко от нея́ Пресвята́я Дéва Мари́я Блажéнною в жена́х наречéся; ра́дуйся, я́ко тóю Она́ и Ма́терию Гóспода наименова́ся.

Ра́дуйся, я́ко и безсéменный плод Тоя́ Благословéнным пронаречéся; ра́дуйся, Премýдросте Божéственныя предъявлéние.

Ра́дуйся, свята́го супрýжества благословéние; ра́дуйся, неплóдных ложéсн ди́вное прозябéние.

Ра́дуйся, рождéнием твои́м удиви́вый лю́ди; ра́дуйся, свéтлый Слóва гла́се.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Пророче, Предтéче и Крести́телю Госпóдень.

Кондак 4

Бýрею сомнéния смущéнный, иерéй Заха́рия не можа́ше, по словеси́ а́нгельскому, проглаго́лати. Егда́ же по рождествé твоéм, Предтéче Госпóдень, написа́ благода́тное и́мя твоé, а́бие отверзóшася уста́ и язы́к егó, и глаго́лаше, благословя́ Бóга, и пророчествова, глаго́ля: благословéн Госпóдь Бог Изра́илев, я́ко посети́ и сотвори́ избавлéние лю́дем Свои́м, и ты, отроча́,

Проро́к Вы́шняго наречёшися, поя́ Тому́: Аллилу́иа.

Икос 4

Слы́шаша о́крест живу́щии лю́дие о пресла́внем и чу́днем рождестве́ твое́м, со удивле́нием глаго́лаху в себе́: «Что у́бо отроча́ сие́ бу́дет?» Мы же тя, пресла́вный Предте́че Госпо́день, я́ко бо́льша всех рожде́нных жена́ми, досто́йно чту́ще, ублажа́ем си́це:

Ра́дуйся, от зача́тия твоего́ благода́тных явле́ний испо́лненный; ра́дуйся, в рождестве́ твое́м Бо́гом просла́вленный.

Ра́дуйся, во младе́нчестве твое́м от отца́ твоего́ Проро́ком Вы́шняго наречённый; ра́дуйся, во о́трочестве твое́м Ду́хом Святы́м просвеще́нный и укрепле́нный.

Ра́дуйся, Бо́га воплоти́вшагося сро́дник по пло́ти бы́вый; ра́дуйся, от Бо́га высо́кое зва́ние Предте́чи и Кресте́теля прие́мый.

Ра́дуйся, заре́, Свет но́вый ми́ру возвести́вшая; ра́дуйся, звездо́, путь, веду́щий ко Христу́, осветивша́я.

Ра́дуйся, денни́це Со́лнца незаходи́маго; ра́дуйся, свети́льниче Све́та неугаса́емаго.

Ра́дуйся, путь грядущему Христу́ уготовля́яй; ра́дуйся, А́нгела и челове́ка в себе́ явля́яй.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресте́телю Госпо́день.

Кондак 5

Богопроти́вное веле́ние беззако́ннаго детоуби́йцы И́рода изгна́ тя из до́му о́тча в непрохо́дную пусты́ню, носи́ма ма́терию, Предте́че Госпо́день, иде́же и пребыва́л еси́ до дне явле́ния твоего́ ко Изра́илю, ядый акри́ды и мед ди́вий и Бо́гу

вопия́: Аллилу́иа.

Икос 5

Ви́дяще ди́вное Бо́жие о тебе́ промышле́ние, Иоа́нне богохва́льне, я́ко от младе́нческих пеле́н по́стническаго жития́ люби́тель показа́лся еси́, отону́дуже во́лею Вы́шняго по́слан был еси́ пропове́дати лю́дем грядущее во Христе́ спасе́ние, сего́ ра́ди со удивле́нием и любо́вию тебе́ взыва́ем:

Ра́дуйся, я́ко, ещё младе́нец сый, царя́ И́рода устраши́л еси́; ра́дуйся, от напра́снаго убие́ния тем десни́цею Вы́шняго сохране́нный.

Ра́дуйся, пусты́ни шипо́к благово́нный; ра́дуйся, высото́ю подвиго́в твои́х всех удиви́вый.

Ра́дуйся, пра́ваго пути́ ве́рный указа́телю; ра́дуйся, чистоты́ и целому́дрия преди́вный храни́телю.

Ра́дуйся, ева́нгельскаго самоотверже́ния о́бразе соверше́нный; ра́дуйся, мона́шествующих покро́ве и утвержде́ние.

Ра́дуйся, богосло́вствующих умо́в просвеще́ние; ра́дуйся, гре́шным милосе́рдия Бо́жия две́ри отверза́яй.

Ра́дуйся, ка́ющимся гре́шником от Го́спода проще́ние подава́яй; ра́дуйся, плоды́ досто́йны покая́ния твори́ти помога́яй.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресги́телю Госпо́день.

Кондак 6

Пропове́дник сла́вный ты, боже́ственный Предте́че, показа́лся еси́ в пусты́ни Иорда́нстей во дни явле́ния Христа́ Бо́га ми́ру. Сего́ бо, Грядущаго к тебе́, показа́л еси́ лю́дем, глаго́ля: «Се, А́гнец Бо́жий, взе́мляй грехи́ ми́ра!»; Его́же мы ве́рою позна́вше, пое́м Ему́: Аллилу́иа.

Икос 6

Возсия́л еси́ свет и́стины, Иоа́нне богопросвеще́нне, всем явля́яй Сла́вы Отчия сия́ние, я́вльшееся пло́тски нас ра́ди. Вопия́л бо еси́ в пусты́ни лю́дем: «Пока́йтеся, прибли́жи бо ся Ца́рствие Небе́сное: сотвори́те плоды́ досто́йны покая́ния. Се бо грядет по мне, И́же крести́т вы водо́ю и Ду́хом». Сего́ ра́ди похва́льная тебе́ вопие́м:

Ра́дуйся, прише́ствия Мессии́ возвести́телю; ра́дуйся, путе́й Госпо́дних угото́вателю.

Ра́дуйся, ве́тхия и но́выя благода́ти ходата́ю; ра́дуйся, проро́ков преде́ле и нача́ло Апо́столов.

Ра́дуйся, гла́се Сло́ва благознамени́тый; ра́дуйся, покая́ния пропове́дниче велегла́сный.

Ра́дуйся, мно́гих сыно́в Изра́илевых ко Го́споду обрати́вый; ра́дуйся, лю́ди соверше́нны Го́сподеви угото́вавый.

Ра́дуйся, фарисе́ев и саддуке́ев дерзнове́нно обличи́вый; ра́дуйся, плоды́ досто́йны покая́ния твори́ти научи́вый.

Ра́дуйся, просвеще́ния духо́внаго указа́телю; ра́дуйся, и́щущым предста́тельства твоего́ неусы́пный засту́пниче.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крести́телю Госпо́день.

Кондак 7

Хотя́щу от тебе́ крести́тися Го́споду Иису́су, Иоа́нне богоблаже́нне, глаго́лал еси́: «Аз тре́бую Тобо́ю крести́тися», оба́че повину́яся, ре́кшу Тому́: «Оста́ви ны́не», воздви́гл еси́ десни́цу твою́ на главу́ Его́ и, крести́в не тре́бующаго очище́ния, вопия́л еси́: Аллилу́иа.

Икос 7

Но́вую подая́ благода́ть кресте́тися изво́ливый от тебе́ Госпо́дь, сподо́би тя Ду́ха прише́ствие ви́дети и глас О́тческий с Небесе́, свиде́тельствующий Его́ Сыновство́, слы́шати. Отону́дуже в Трие́х Ли́цех Еди́ному Бо́гу покланя́тися нас научи́л еси́. Его́же бре́нными прославля́юще устна́ми, в похвалу́ сия́ тебе́ прино́сим:

Ра́дуйся, Тро́ическаго Богоявле́ния пе́рвый пропове́дниче; ра́дуйся, в Трие́х Ли́цех Еди́наго Бо́га и́стинный покло́нниче.

Ра́дуйся, Ду́ха Свята́го в ви́де голуби́не яснозри́телю; ра́дуйся, снисхожде́ния Его́ от Отца́ на Сы́на свиде́телю.

Ра́дуйся, гла́са с Небесе́ от Бо́га Отца́ слы́шателю; ра́дуйся, явле́ния любве́ О́тчи к Сы́ну созерца́телю.

Ра́дуйся, Сы́на Бо́жия избра́нный Крести́телю; ра́дуйся, во́ли Его́ святы́я исполни́телю.

Ра́дуйся, сла́внаго служе́ния спасе́нию ро́да челове́ческаго ре́вностный рачи́телю; ра́дуйся, вели́каго Та́инства Креще́ния пе́рвый соверши́телю.

Ра́дуйся, Боже́ственныя ра́дости ве́стниче; ра́дуйся, Но́ваго Заве́та пе́рвый учи́телю.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крести́телю Госпо́день.

Кондак 8

Стра́нное и неизрече́нное смире́ние воплоти́вшагося Бо́га Сло́ва ви́дев, богоблаже́нне Крести́телю, Боже́ственную Свою́ главу́ приклони́вша и ра́бское креще́ние прие́мша, ты и сам весь испо́лнился еси́ вели́каго смире́ния. Испроси́ у́бо боголюбе́зную доброде́тель сию́ и нам, одержи́мым го́рдостию, я́ко да от сердца́ смире́нна вопие́м Ему́: Аллилу́иа.

Икос 8

Весь благода́тных дарова́ний испо́лненный, тече́ние вре́менныя жи́зни скончава́я, Иоа́нне богознамени́те, всех поуча́л еси́ исполне́нием Зако́на и покая́нием благоугожда́ти Го́сподеви. Сего́ ра́ди благода́рственное хвале́ние тебе́, вели́кому учи́телю и́стины, воспева́ем:

Ра́дуйся, Зако́на и оправда́ний Госпо́дних насади́телю; ра́дуйся, И́родова беззако́ния обличи́телю.

Ра́дуйся, о испра́влении того́ рачи́телю; ра́дуйся, пра́вды ра́ди темни́чное заключе́ние и у́зы претерпе́вый.

Ра́дуйся, за и́стину во главу́ усече́нный; ра́дуйся, я́ко те́ло твое́ от ученико́в твои́х че́стне погребе́ся.

Ра́дуйся, я́ко Бо́жиим смотре́нием глава́ твоя́ нетле́нна соблюде́ся; ра́дуйся, я́ко та на утеше́ние, освяще́ние и цельбы́ христиа́ном дадеся.

Ра́дуйся, я́ко и десни́це твое́й, крести́вшей Го́спода, ве́рнии благоче́стне покланя́ются; ра́дуйся, я́ко от тебе́ мно́гая чудеса́ те́ми доны́не соверша́ются.

Ра́дуйся, я́ко тобо́ю ве́рнии от страсте́й безче́стия избавля́ются; ра́дуйся, я́ко тобо́ю гре́шнии к покаянию воздвиза́ются.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крести́телю Госпо́день.

Кондак 9

Все естество́ а́нгельское удиви́ся высоте́ служе́ния твоего́, и Це́рковь благогове́йно прославля́ет тя, я́ко дру́га Христа́ Бо́га, предше́дшаго пред Ним ду́хом и си́лою Илиино́ю. Ревну́я бо по и́стине, дерзнове́нно облича́л еси́ фарисе́ев и беззако́ннаго И́рода, от него́ же и му́ченическую кончи́ну прия́л еси́.

Покланя́ющеся у́бо честне́й главе́ твое́й, мо́лимся ти: изба́ви нас от страсте́й безче́стия, да чи́стым се́рдцем и усты́ пое́м: Аллилу́иа.

Икос 9

Вити́йство вся́кое земноро́дных не довле́ет досто́йно восхвали́ти тя, Иоа́нне богохва́льне: тебе́ бо уста́ Христо́вы похвали́ша, вы́сша проро́ков и бо́льша всех рожде́нных жена́ми тя наименова́ша. Отону́дуже досто́йную похвалу́ принести́ тебе́ недоумева́юще, вопие́м ти сицева́я:

Ра́дуйся, Це́ркве Христо́вы вели́кая сла́во; ра́дуйся, А́нгелов преди́вное чу́до.

Ра́дуйся, пра́отцев ра́дость и прославле́ние; ра́дуйся, проро́ков высо́кая похвало́.

Ра́дуйся, Апо́столов богосве́тлый ве́нче; ра́дуйся, свяити́телей велеле́пая красото́.

Ра́дуйся, му́чеников в но́вой благода́ти нача́ло; ра́дуйся, преподо́бных соверше́ние.

Ра́дуйся, пра́ведных удобре́ние; ра́дуйся, де́вственников и по́стников основа́ние.

Ра́дуйся, всех христиа́н вели́кое утеше́ние; ра́дуйся, я́ко от всех христиа́нских родо́в и́мя твое́ прославля́ется.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Крести́телю Госпо́день.

Кондак 10

Спасти́ мир прише́дшаго во пло́ти Христа́ Бо́га благовести́л еси́ и су́щим во а́де: я́коже бо денни́ца, предходя́щая со́лнцу, осветил еси́ во тьме и се́ни сме́ртней седя́щих. Отону́дуже вско́ре Го́сподем изведе́н был еси́ со все́ми от ве́ка пра́ведны-

ми, поя́ Ему́, я́ко Избáвителю и Победи́телю сме́рти: Аллилу́иа.

Икос 10

Стенá и прибе́жище спаси́тельное всем, моли́твенно к тебе́ притекáющим, боже́ственный Иоáнне: сего́ рáди пе́сньми похвáльными ублажáем тя си́це:

Рáдуйся, мóщный засту́пниче наш и ве́рный от бед храни́телю; рáдуйся, злострáждущих от духóв злóбы ско́рый помóщниче и избáвителю.

Рáдуйся, неплóдствующим благослове́ние от Бóга низпосылáяй; рáдуйся, притекáющих к тебе́ с ве́рою от треволне́ния страсте́й избавля́яй.

Рáдуйся, во вражде́ су́щих ско́ро умиротворя́яй; рáдуйся, во вся́кой нужде́ и печáли усе́рдно притекáющим к тебе́ ско́рую пóмощь подавáяй.

Рáдуйся, благотеку́щих от самообольще́ния и пре́лести изымáяй; рáдуйся, вручáющим себе́ твоему́ ходáтайству в час сме́ртный помогáяй.

Рáдуйся, лю́бящих тя от воздушных мытáрств предстáтельством твои́м свобождáяй; рáдуйся, почитáющих слáвную пáмять твою́ ве́чныя жи́зни моли́твами твои́ми сподобля́яй.

Рáдуйся, ни́щих и вдови́ц и сиро́т заступле́ние; рáдуйся, по Бóзе и Богоро́дице христиáном прибе́жище и упова́ние.

Рáдуйся, вели́кий Иоáнне, Пророче, Предте́че и Кресги́телю Госпóдень.

Кондак 11

Пе́ние вся́кое не довле́ет по достоя́нию дóблестей твои́х восхвали́ти тя, Кресги́телю Госпóдень; но мы, любóвию пону́ждени, дерзáем воспевáти вели́чия твоя́, е́же ми́лостивно

приими́ от нас, первостоя́телю у Престо́ла Пресвяты́я Тро́ицы, и моли́ свободи́тися нам от вся́кия скве́рны грехо́вныя, да чи́стым се́рдцем и устна́ми пое́м Бо́гу: Аллилу́иа.

Икос 11

Свети́льника Све́та непристу́пнаго и всесве́тлых благода́тных дарова́ний всего́ испо́лнена тя, Иоа́нне богопросвеще́нне, ве́дуще, ра́достно прино́сим ти такова́я:

Ра́дуйся, самови́дче озари́вшаго тя вы́ше Боже́ственнаго Све́та; ра́дуйся, све́том добродете́телей твои́х просла́вивый Бо́га.

Ра́дуйся, Пресвяты́я Тро́ицы велеле́пую сла́ву яви́вый; ра́дуйся, пра́вый и ди́вный путь к Небеси́ показа́вый.

Ра́дуйся, и су́щим во а́де Бо́га, я́вльшагося во пло́ти, благовести́телю; ра́дуйся, душ пра́ведных, от ве́ка в преиспо́дней держи́мых, возвесели́телю.

Ра́дуйся, Влады́ки Христа́ Бо́га дру́же и́скренний; ра́дуйся, яви́вый ми́ру Свет и́стинный.

Ра́дуйся, светоза́рное све́та ева́нгельскаго сия́ние; ра́дуйся, ро́да христиа́нскаго прославле́ние.

Ра́дуйся, Сове́та Бо́жия исполне́ние; ра́дуйся, я́ко от восто́к со́лнца да́же до за́пад хва́льно и́мя твое́.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресте́телю Госпо́день.

Кондак 12

Благода́ти тезоимени́тый, Кресте́телю Госпо́день, и то́ю обогати́вся, победоно́сец пресла́вный показа́лся еси́: победи́л бо еси́ враги́ и вся́кую зло́бу, и вели́кое служе́ние твое́ му́ченическим по́двигом запечатле́л еси́. Ны́не же, предстоя́ Престо́лу Царя́ ца́рствующих, моли́ Его́ дарова́ти ве́рным побе́ды на вра-

ги́ и во всем благопоспеше́ние, в добродете́лех же благода́тное укрепле́ние, пою́щым Ему́: Аллилу́иа.

Икос 12

Пою́ще Бо́га, ди́вно в тебе́ просла́вльшагося, хва́лим тя, богоблаже́нне Кресги́телю, я́ко и́скренняго дру́га Христо́ва, прославляем вели́кия по́двиги твоя́, ублажа́ем му́ченическую конч и́ну твою́ и сицева́я ра́достно вопие́м ти:

Ра́дуйся, вселе́нский Апо́столе и Но́ваго Заве́та первому́чениче; ра́дуйся, явле́нием Христа́ на земли́ откры́вшагося Ца́рствия Небе́снаго пе́рвый пропове́дниче.

Ра́дуйся, язы́ков Боже́ственное призва́ние предвозвести́вый; ра́дуйся, безве́стная и та́йная прему́дрости Бо́жия ми́ру яви́вый.

Ра́дуйся, боже́ственными деяни и плодоно́сен па́че ины́х яви́выйся; ра́дуйся, я́ко све́том дел твои́х просла́вися Оте́ц Небе́сный.

Ра́дуйся, я́ко в па́мяти твое́й Це́рковь Христо́ву весели́ши неизрече́нно; ра́дуйся, я́ко ны́не ве́чнаго наслажда́ешися весе́лия изоби́льно.

Ра́дуйся, боже́ственными луча́ми Трисо́лнечнаго Све́та осия́ва́емый; ра́дуйся, я́ко со безпло́тными Трисвяту́ю песнь Бо́гу немо́лчно вопие́ши.

Ра́дуйся, я́ко ны́не, зерца́лом разре́шшимся, несре́дственне зри́ши Святу́ю Тро́ицу.

Ра́дуйся, вели́кий Иоа́нне, Проро́че, Предте́че и Кресги́телю Госпо́день.

Кондак 13

О, вели́кий и пресла́вный Предте́че и Кресги́телю Госпо́день

Иоа́нне, приими́ от нас ны́не приноси́мое тебе́ моле́ние и твои́ми богоприя́тными к Бо́гу моли́твами изба́ви нас от вся́каго зла, и ве́чныя изми́ му́ки, и наследниками Ца́рствия Небе́снаго соде́лай, да во ве́ки пое́м Бо́гу: Аллилу́иа.

Этот кондак читается трижды, зате́м 1-й икос «Архи́ангел Гаврии́л...» и 1-й кондак «Избра́нный от лет...».

Моли́тва

Кресги́телю Христо́в, пропове́дниче покая́ния, ка́ющагося не пре́зри мене́, но, совокупля́яся с во́и Небе́сными, моли́ся ко Влады́це за мене́, недосто́йнаго, уны́лаго, немощна́го и печа́льнаго, во мно́гия беды́ впа́дшаго, утружде́ннаго бу́рными по́мыслы ума́ моего́. Аз бо есмь верте́п злых дел, отню́д не име́яй конца́ грехо́вному обы́чаю: пригвожде́н бо есть ум мой земны́м вещи́м. Что сотворю́, не вем, и к кому́ прибе́гну, да спасе́на бу́дет душа́ моя́, то́кмо к тебе́, святы́й Иоа́нне, благода́ти тезоимени́те, я́ко тя пред Го́сподем, по Богоро́дице, вем бо́льша быти рожде́нных всех: ты бо сподо́бился еси́ косну́тися верху́ Царя́ Христа́, взе́млющаго грехи́ ми́ра, А́гнца Бо́жия. Его́же моли́ за гре́шную мою́ ду́шу, да поне́ отны́не, в первыйна́десять час, понесу́ тяготу́ благу́ю и приму́ мзду с после́дними. Ей, Кресги́телю Христо́в, честны́й Предте́че, кра́йний проро́че, пе́рвый во благода́ти мучениче, по́стников и пусты́нников наста́вниче, чистоты́ учи́телю и бли́жний дру́же Христо́в, тя молю́, к тебе́ прибега́ю, не отри́ни мене́ от твоего́ заступле́ния, но возста́ви мя, па́дшагося мно́гими грехи́: обнови́ ду́шу мою́ покая́нием, я́ко вторы́м креще́нием, поне́же обоего́ нача́льник еси́: креще́нием омыва́яй грех, покая́ние же пропове́дуяй во очище́ние кого́ждо дел скве́рных: очи́сти у́бо мя, грехми́ осквернё́ннаго и пону́ди вни́ти, а́може ничто́же скве́рно вхо́дит в Ца́рствие Небе́сное. Ами́нь.

buditeli.info © 2017